

Helyi termék fejlesztés a Zala Termárvölgye térségben

2015. február 11. Budapest
Földművelésügyi Minisztérium

Zala Termálvölgye Egyesület

- 2008-ban alapított vidékfejlesztési célú civil szervezet
- LEADER Helyi Akciócsoport - címbirtokos szervezet
- Nyugat-dunántúli régió
- Zala megye
- 34 település, 30.544 lakos
- 101 egyesületi tag
 - Közszféra: 34
 - Civil szféra: 22
 - Vállalkozói szféra: 34
 - Természetes személyek: 11

Fejlett termálturizmus

*(Hévíz városa 10%-át adja
Magyarország összes
vendégéjszakájának)*

Aprófalvas térség, hátrányos helyzet

*(magas munkanélküliség,
csökkenő lakosságszám)*

**A különbségek csökkentésére jó eszköz
a helyi termék fejlesztés**

*Pl. az élelmiszerek, kézműves termékek előállítása elsősorban a fejletlenebb,
de jó mezőgazdasági adottságokkal bíró településeken jelentenek jövedelmet,
munkahelyeket. A helyi termék programot, ajándéktárgyat biztosít a
turistáknak stb.*

(A képen: Hévízi tó, a világ második legnagyobb termál tava)

2008-2015: komplex program a helyi termék fejlesztésére a LEADER segítségével (*RÉL jelleg*)

*Adott volt a menedzsment,
a társadalmi felhatalmazás,
a forrás (kb. 50%, 270 m Ft)...*

(A képen: az Egyesület elnöksége, munkaszervezete)

Húsfeldolgozó kisüzem

Helyi termék előállítók beruházásainak támogatása

- Új termékek
- Új termelők
- Hiánypótló szolgáltatások

11 projekt, 190 millió Ft

Borászat, Kovács üzem, Lekvárfőző műhely, Kézműves asztalosműhely, Méhészet, Húsfeldolgozó kisüzem, Kecskesajt készítő kisüzem, Dió feldolgozó üzem, Mézeskalács műhely, Gyümölcsfeldolgozó kisüzem, Mobil gyümölcsprés

Mobil gyümölcsprés

Helyi termékek kiskereskedelembé kerülésének ösztönzése

- Jöjjön létre egy fő profilként helyi termékeket értékesítő bolt

*Alsópáhoki
Helyi Termék
Bolt*

*Helyi termék konferencia
sorozat 2013-ban*

Helyi termelők képzése, szemléletformálása

- Több termelő
- Szakmai-, jogszabályi megfelelés
- Képesség az együttműködésre

*Fenntartható
mezőgazdasági
mintakert - Rezi*

*Előadás rövid élelmiszer
lánc témában 2015.*

január

Fenntartható földhasználati ÖTLETTÁR KÉZIKÖNYV

50 TIPP A ZALAI GAZDÁKNAK HÁZTARTÁSOKNAK

KÖZÖS KERTÜNK: ZALA
FENNTARTHATÓ TÁJ(ÚJRA)HASZNÁLAT
A ZALAI-DOMBSÁGBAN

Fenntartható földhasználati ötlettár kézikönyv

- 50 tipp a zalai gazdáknak, háztartásoknak
- „Közös kertünk: Zala – Fenntartható táj(újra)használat a Zalai-dombságban” térségközi projekt keretében

5 Védkezzen a vízerózió ellen!

A Zalai-dombságon gazdálkodók számára nem ismeretlen a vízerózió. A számok megdöbbentőek: a zalai szántók esetében évente 20 és 100 tonna közötti talaj mosódik le hektáronként. És mennyi talaj képződik ugyanitt, ugyanennyi idő alatt? Mindössze 2 tonna.

Enyhe formájában csak a felszíni apró talajszemcséket ragadja magával a vékony lepelben lefolyó csapadékvíz. Eközben tápanyagot és humuszt is magával visz, tehát az erodálódó foltok termékenysége egyre csökken. Súlyosabb formában az erózió barázdákat váj a talaj felszínébe. A barázdák mélysége nagyon gyakran a szántás mélységével megegyező. A szántott réteg alatti tömörödött réteg (eketalp) a víz energiájának egy darabig ellenáll, de már nem engedi beszivárogni a vizet. A vízerózió durvább formái óriási mennyiségű talajt, humuszt és tápanyagot „lopnak el” a gazdálkodótól, de ezt le is rakják valahol, sokszor árkokat, utakat, víztározókat, néha utcákat, udvarokat, pincéket és lakóházakat áraszt el és tölt fel a sárlavina.

Hogyan védekezzünk?

A szakirodalom ismerteti nagy tömegű föld megmozgatásával járó, munkaigényes és költséges beavatkozásokat, melyek a lejtők „átszabását” tűzik ki célul (sáncolás, teraszolás, vízfelfogó övterek létesítése stb.). Ez az út pazarló, számunkra járhatatlan.

Létjogosultsága az adott mezőgazdasági térség sajátosságai

hoz ésszerűen igazodó területhasználatot, művelési módot, a termőföld védelmének egyszerű, olcsó és ötletes megoldásait egyesítő agronómiai eljárásoknak van.

A felelősségteljes gazdálkodó megelőzi a vízerózió kialakulását:

- a táblák 17% -ot meghaladó lejtésű részeit nem szántóként hasznosítja,
- az év nagy részében talajtakarást alkalmaz: a mulcsréteg, a másod- és zöldtrágya növények vetése mind-mind megelőző hatású,
- a szántás (forgatás) nélküli talajművelés tovább javítja a talajok vízbefogadó képességét.
- a szintvonalak mentén történő talajművelés nagyobb táblák esetén alkalmazható.

Az alábbi oldalakon bővebb tájékoztatást talál:

<http://okovolg.hu/talajtalan-jovo/>;

<http://www.humusz.hu/hirek/lakossag/veszes-talajpusztulas/6546>

www.zalakert.hu

Hagyományos gyümölcsstermesztés támogatása

- Régi gyümölcsfajták (*alma, körte, szilva stb.*) hagyományos módon való telepítésének és termesztésének támogatása (*az intenzív gyümölcsstermesztés fenntartható alternatívája*)
- A fő cél az alacsony növényvédőszer-használatból származó környezeti előnyök elérése, a biológiai sokféleség fenntartása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás stb.

Újonnan ültetett
gyümölcsös Óhídon

11 projekt, 43 millió Ft

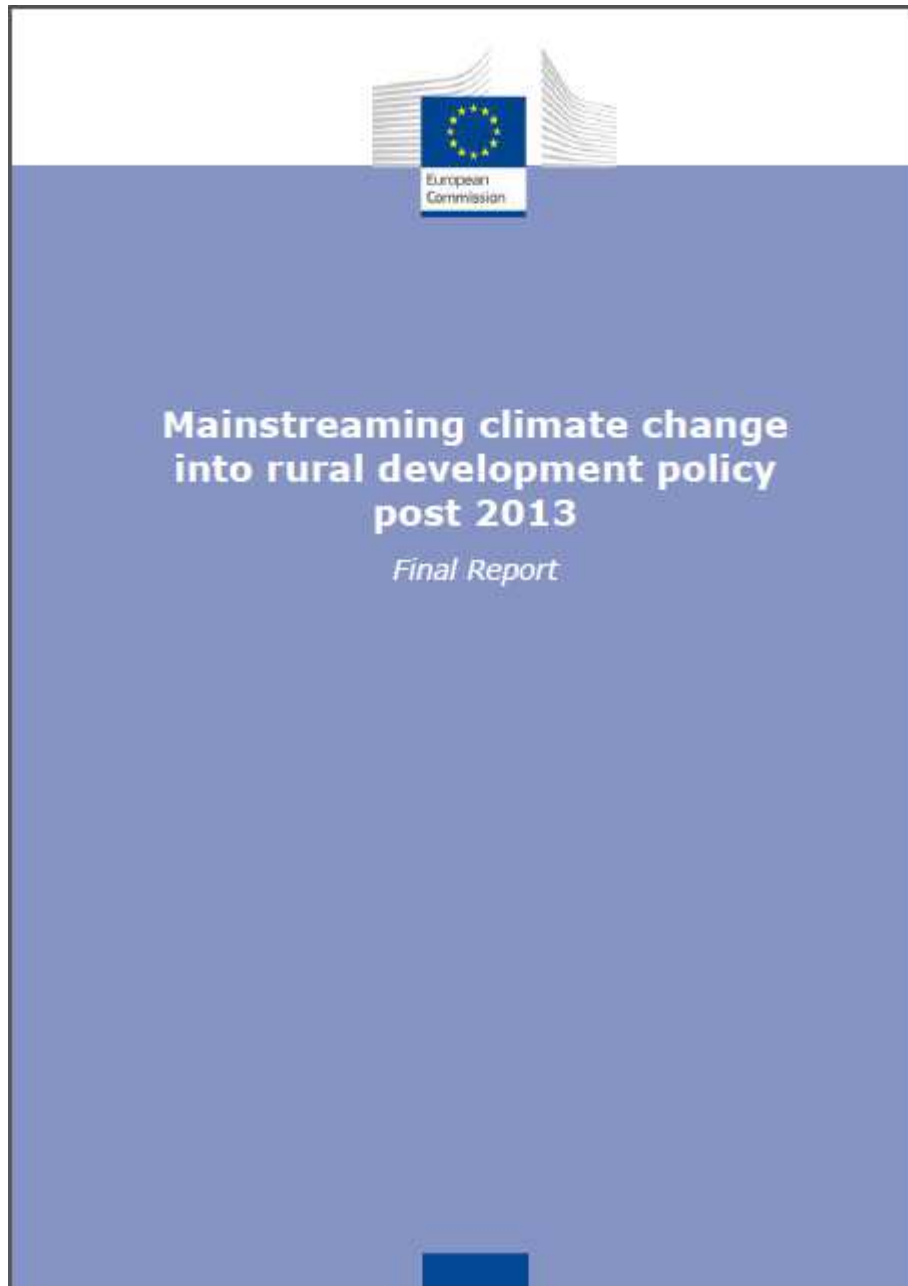
1.000 - 20.000 négyzetméteres gyümölcsösök

Gyümölcs tájfajták

A hagyományos gyümölcsös program EU jó gyakorlat lett

- A hagyományos gyümölcsös program bemutatásra került mint jó gyakorlat a **klímaváltozáshoz való alkalmazkodás vidékfejlesztési eszközeit** bemutató közel 500 oldalas EU kiadványban.
- Kiadvány címe: „*Mainstreaming climate change into rural development policy post 2013*”
- Letöltés:
<http://bookshop.europa.eu/hu/mainstreaming-climate-change-into-rural-development-policy-post-2013-pbML0614002/>

2014. évi helyi termék projektünk

- A cél a hálózatépítés, tájékoztatás
- Térségi helyi termék portál: www.helyitermek.zalatermalvolgye.hu
- 50 helyi termék előállítót bemutató katalógus, reklámkártyák, szórólapok
- Kitelepülés térségi rendezvényekre helyi termék sátorral

Helyi termék sátor

2014: részvétel az ECOSYAL projektben

A téma: helyi élelmiszerrendszerek mérése, fejlesztése

A projekt célja megalkotni egy gyakorlatban alkalmazható programot a helyi szervezők, vidékfejlesztők munkájának támogatására.

Javaslatot tesz az adott területen legmegfelelőbb fejlesztési módszerekre, irányokra.

Francia partnerek:

5 Toulouse környéki
LEADER
akciócsoport

Egy felnőttképzési
intézet

Magyar partnerek:

Szent István
Egyetem

Börzsöny-Duna-
Ipoly HACS

Zala Termálvölgye
HACS

2 franciaországi tanulmányút 2014-ben

Szatyor-rendszer

„Isten hozott a tanyán” hálózat

Baromfi vágóhíd egy gazdaságban

„GIE” - gazdák által közösen működtetett eladási pont

Helyi élelmiszerrendszer átfogó elemzése, tervezés 2015. január - június

- *Előzmény: 2014. nyári gazdafelmérés az ECOSYAL projekt keretében*
- A cél: a helyi élelmiszerrendszer helyzete alapján koncepciók kidolgozása
 - A helyi termékek minőségi rendszereinek fejlesztésére
 - A rövid élelmiszercsatornák fejlesztési lehetőségeire
 - A helyi szereplők (pl. önkormányzatok, vendéglátók) fejlesztésekbe való bevonására
 - Vállalkozásfejlesztésre
 - Nemzetközi együttműködésre a témában
- Eszközök: kérdőívezések (*termelői, fogyasztói, közétkeztetés stb.*), fókuszcsoportos beszélgetések, adatbázis elemzés stb-stb.

2014-2020: a jövő

A tervek készülnek...

A megvalósítás eszközei:

- LEADER program?
- REL tematikus alprogram?
- TOP?
- ...

Köszönöm a figyelmet!

Szabó Tibor

Zala Termálvölgye Egyesület
8790 Zalaszentgrót, Dózsa Gy. u. 9.,
Tel.: 83/361-305
E-mail: info@zalatermalvolgye.hu
Honlap: www.zalatermalvolgye.hu

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

